

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu:

Ekologia człowieka

2. Kod zajęć/przedmiotu:

3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**

4. Kierunek studiów: **Biologia i zdrowie człowieka, studia stacjonarne**

5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**

6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**

7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **II**

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW):

Wykłady: 15 godzin

Ćwiczenia: 15 godzin

9. Liczba punktów ECTS: **2**

10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia

prof. UAM dr hab. Marta Krenz-Niedbała, martak@amu.edu.pl

prof. UAM dr hab. Małgorzata Arlet, malarl@amu.edu.pl

11. Język wykładowy: **polski**

12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

1. Zapoznanie studentów ze wzajemnymi zależnościami pomiędzy człowiekiem, populacją ludzką i środowiskiem życia.
2. Przekazanie wiedzy o specyfice antropocenozy i zróżnicowaniu środowisk życia człowieka na świecie.
3. Przybliżenie cech charakterystycznych strategii ekologicznych populacji ludzkich w ujęciu chronologicznym.
4. Wykształcenie umiejętności oceny współczesnych zagrożeń ekologicznych i ich konsekwencji.
5. Wykształcenie umiejętności interpretacji struktur społecznych w społecznościach ludzkich z perspektywy ekologii.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Brak

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
Efekt_01	Rozumie podstawowe terminy z zakresu ekologii, w tym ekologii człowieka.	K_W08, K_W09
Efekt_02	Potrafi scharakteryzować antropocenozę i przedstawić dynamikę relacji człowiek-środowisko.	K_W08, K_W09
Efekt_03	Potrafi przedstawić główne cechy strategii ekologicznych populacji ludzkich od paleolitu do współczesności.	K_W08, K_W09, K_U05, K_U08, K_U09, K_U10, K_K03, K_K05
Efekt_04	Umie wyjaśnić znaczenie podstawowych pojęć demograficznych oraz wykonać analizę struktury populacji pod względem stanu i dynamiki biologicznej.	K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_U02, K_U03, K_U05, K_U08, K_U09, K_U10, K_U11, K_K01, K_K03, K_K05

Efekt_05	Rozumie współczesne zagrożenia ekologiczne z punktu widzenia populacji ludzkich.	K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_U02, K_U05, K_U08, K_U09, K_U10, K_U11, K_K01, K_K03, K_K05
Efekt_06	Potrafi scharakteryzować cechy populacji ludzkich zamieszkujących środowiska ekstremalne.	K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_U03, K_U05, K_U08, K_U10, K_U11, K_K01, K_K03, K_K05
Efekt_07	Umie wyjaśnić zależności między czynnikami ekologicznymi i różnorodnością struktur społecznych w populacjach ludzkich.	K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_U02, K_U08, K_U10, K_U11, K_K01, K_K03, K_K05

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Wprowadzenie do ekologii człowieka: terminy, specyfika ekologii człowieka, adaptacyjność kultury, przystosowawczość u człowieka. 2.	Efekt_01, Efekt_02, Efekt_03, Efekt_04
Środowisko człowieka: czynniki, zróżnicowanie środowisk na świecie, antropocenoza – łańcuch pokarmowy, społeczeństwo, altruizm.	Efekt_02, Efekt_03
Strategie ekologiczne populacji ludzkich: łowiectwo-zbieractwo, rolnictwo, pasterstwo, urbanizacja i industrializacja.	Efekt_02, Efekt_03, Efekt_05
Struktura populacji: stan i dynamika, w tym: liczebność, gęstość, reprodukcja, ruch naturalny, struktura według płci i wieku, wskaźnik urodzeń, współczynnik płodności.	Efekt_02, Efekt_04
Współczesne zagrożenia ekologiczne.	Efekt_03, Efekt_04, Efekt_05
Zdrowie, ubóstwo i nierówności społeczne w perspektywie globalnej.	Efekt_03, Efekt_04, Efekt_05, Efekt_06
Choroby cywilizacyjne w różnych społecznościach świata.	Efekt_03, Efekt_04, Efekt_05
Ekologia populacji ludzkich zamieszkujących środowiska ekstremalne.	Efekt_03, Efekt_04, Efekt_06
Biologiczne uwarunkowania systemów społecznych.	Efekt_03, Efekt_04, Efekt_07
Wpływ żywienia na stan zdrowia w różnych regionach świata.	Efekt_03, Efekt_05, Efekt_06

5. Zalecana literatura

Wydawnictwa książkowe (wybrane fragmenty wskazane przez prowadzącego)

1. Strzałko J., Mossor-Pietraszewska T. (red.): Kompendium wiedzy o ekologii., WN PWN, Warszawa, Poznań, 2001
2. Campbell B.: Ekologia człowieka., PWN, Warszawa, 1995
3. Wolański N.: Ekologia człowieka., PWN, Warszawa, 2008
4. Strzałko J., Ostoja-Zagórski J.: Ekologia populacji ludzkich. Środowisko człowieka w pradziejach., WN UAM, Poznań, 1995
5. Schutkowski H.: Human Ecology Biocultural Adaptations in Human Communities., Springer, Berlin, 2006
6. Moran E.F.: People and Nature. An Introduction to Human Ecological Relations., Blackwell Publishing, Massachusetts, 2006

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	TAK
Wykład konwersatoryjny	TAK
Wykład problemowy	TAK
Dyskusja	TAK
Praca z tekstem	TAK
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	TAK
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	TAK
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	TAK
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	TAK

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EK (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu						
	EK_1	EK_2	EK_3	EK_4	EK_5	EK_6	EK_7
Egzamin pisemny	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Egzamin ustny							
Egzamin z „otwartą książką”							
Kolokwium pisemne							
Kolokwium ustne							
Test							
Projekt			TAK		TAK	TAK	TAK
Esej							
Raport							
Prezentacja multimedialna			TAK		TAK	TAK	TAK
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)							
Portfolio							

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	30	0
Praca własna studenta		
Przygotowanie do zajęć	10	0
Czytanie wskazanej literatury	5	0
Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	2	0
Przygotowanie projektu	3	0
Przygotowanie pracy semestralnej		0
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10	0
SUMA GODZIN	60	0
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	2	0

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

bardzo dobry (bdb; 5,0): Aktywny udział w zajęciach, wykazywanie się licznymi informacjami zdobytymi na podstawie literatury naukowej, znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań podczas ćwiczeń oraz wynik egzaminu pisemnego na poziomie poprawności 91 - 100%

dobry plus (+db; 4,5): Aktywny udział w zajęciach, wykazywanie się informacjami zdobytymi na podstawie literatury naukowej, bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań podczas ćwiczeń oraz wynik egzaminu pisemnego na poziomie poprawności 86 - 90%

dobry (db; 4,0): Aktywny udział w zajęciach, wykazywanie się informacjami zdobytymi na podstawie literatury naukowej, dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań podczas konwersatorium oraz wynik egzaminu pisemnego na poziomie poprawności 76 - 85%

dostateczny plus (+dst; 3,5): Słaba aktywność podczas zajęć, wykazywanie się nielicznym zasobem informacji zdobytych na podstawie literatury naukowej, niska wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań podczas ćwiczeń oraz wynik egzaminu pisemnego na poziomie poprawności 71 - 75%

dostateczny (dst; 3,0): Niska aktywność podczas zajęć, brak wykazywania się informacjami zdobytymi na podstawie literatury naukowej, niska wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań podczas ćwiczeń oraz wynik egzaminu pisemnego na poziomie poprawności 56 - 70%

niedostateczny (ndst; 2,0): Brak aktywności podczas zajęć, brak wykazywania się informacjami zdobytymi na podstawie literatury naukowej, niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań podczas ćwiczeń oraz wynik egzaminu pisemnego na poziomie poprawności poniżej 55%